سرآمد اقتصاد

شنبه-۱۶ فروردین ۱۴۰۴-سال یازدهم-شماره ۲۱۶۸

آب و انرژی ۵

«روزنامه سرآمد» گزارش می‌دهد

۱۶۰ پروژه اضطراری برای رفع تنش آبی

تشدید خشکسالی تهران به دنبال کاهش شدید ذخایر سدها

گروه انرژی-زهرا عسکری- تهران درحال سپری کردن پنجمین سال متوالی خشکسالی است؛ بررسی گزارش‌های رسمی منتشرشده و اظهارنظرهای مسئولان وزارت نیرو نشان می‌دهد که این رویه در طی نیم‌قرن اخیر بی‌سابقه بوده است. براساس آخرین گزارش‌ها شروع سال ۱۴۰۴ با افت شدید ذخایر سدهای تهران همراه بوده و بررسی وضعیت بارش‌ها و ذخایر سدها در شروع سال طی سال‌های اخیر، نشان‌دهنده وضعیت تشدید خشکسالی‌های تهران است.

به گزارش «روزنامه سرآمد» در طی نیم‌قرن اخیر، روند خشکسالی‌های تهران بدین شکل بوده که ۲سال خشکسالی پی‌درپی داشتیم و بعد از آن، چندسال ترسالی را در تهران تجربه می‌کردیم. این برای نخستین‌بار است که ۵سال خشکسالی پی‌درپی را در تهران سپری می‌کنیم. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در حال حاضر ۸۴درصد آب توزیعی در تهران، صرف مصارف خانگی می‌شود و با این سهم بزرگ، در شرایط خشکسالی متوالی و کم‌بارشی شدید امسال، مدیریت مصرف خانگی می‌تواند راهگشا باشد.

پنج سد امیرکبیر (کرج)، لتیان، طالقان، ماملو و لار، منابع اصلی تأمین آب‌شرب تهران، در کنار برداشت از منابع زیرزمینی هستند؛ در سنوات گذشته همواره ۶۰درصد تأمین آب تهران از منابع سطحی و ۴۰درصد از منابع زیرزمینی انجام می‌شد، اما ظرف دوسال اخیر این نسبت عکس شده و اکنون ۶۰درصد تأمین آب از منابع زیرزمینی صورت می‌گیرد. با این حال، با وجود سهم ۴۰درصدی منابع سدها در تأمین آب تهران، این منابع سطحی، سهم اصلی را در حفظ کیفیت آب تهران دارند و نمی‌توان بدون منابع سدها، آب تهران را از نظر کمی و کیفی تأمین کرد.

به جز سد طالقان که به‌خاطر عدم‌اجرای به‌موقع خط دوم انتقال آب به تهران، نمی‌توان از ظرفیت کامل آن برای تأمین آب تهران استفاده کرد، همواره ذخایر بهتری نسبت‌به ۴سد دیگر دارد. از نظر میزان بارش‌ها نیز، روند خشکسالی‌های متوالی و رو به تشدید تهران کاملا مشهود است. میزان بارش‌های تهران از ابتدای سال آبی جاری تا روز پنجم‌فروردین‌ماه، ۱۲۲,۲میلیمتر بوده که نسبت‌به آمار میانگین بلندمدت (سال‌های نرمال) کاهشی ۳۵درصدی و نسبت‌به میزان بارش‌ها در مدت مشابه در سال گذشته، کاهشی ۱۰درصدی داشته است.

قطع ۱۲ساعته آب در انتظار مشترکان بدمصرف

در سال‌جاری، برای اولین‌بار برای مشترکان بدمصرف آب تهران که به اخطارهای صادرشده و پیامکی توجه نکنند، قطعی آب ۱۲ساعته در دستور کار قرار گرفته است. تهران یکی از شهرهای دارای تنش آبی کشور است که با توجه به ۵سال خشکسالی مستمر و افت شدید بارش‌ها در سال آبی جاری، تأمین آب این کلانشهر که بیش از ۱۰درصد جمعیت کشور را در خود جای داده، با محدودیت‌هایی در فصل گرم امسال مواجه است. افت شدید ذخایر سدهای تهران نسبت به سال‌های نرمال، موجب شده مدیریت مصرف آب از ابتدای سال‌جاری و پیش از شروع ماه‌های گرم سال، به‌عنوان یک ضرورت مطرح شود و در این زمینه طرح‌هایی در شرکت آب‌وفاضلاب استان تهران در دستور کار قرار گرفته است.

یکی از این طرح‌ها، برخورد با مشترکان بسیار پرمصرف آب است. از بین مشترکان آب تهران، ۳۳درصد خوش‌مصرف، ۶۲درصد پرمصرف و ۵درصد بدمصرف هستند. مشترکان بدمصرف بعضاً تا ۱۰برابر یک مشترک عادی مصرف آب دارند. یکی از اقدامات مؤثر در مدیریت تنش آبی تهران در سال ۱۴۰۴، برخورد با مشترکان بدمصرف و سپس مشترکان پرمصرف است تا با استفاده از ابزار بازدارنده جریمه و قطع آب، این مشترکان را به جمع مشترکان خوش‌مصرف اضافه کنیم. عمده مشترکان بدمصرف آب در مناطق ۱، ۲ و ۳پایتخت هستند که بعضاً از آب شرب برای پرکردن استخرها و آبیاری فضای سبز خانه‌باغ‌های خود استفاده می‌کنند، محدودسازی مصرف این قبیل مشترکان می‌تواند در مدیریت مصرف آب تهران مؤثر واقع شود.

در سال‌های گذشته، پس از اخطار به مشترکان بسیار پرمصرف و عدم‌توجه آن‌ها به اصلاح روند مصرف پس از اخطار، آب‌شرب این مشترکان بین ۲ تا نهایتا ۴ساعت در ساعات اوج مصرف، آن هم فقط در یک روز قطع می‌شد؛ اما در سال‌جاری، برای مشترکان بدمصرفی که به اخطارهای صادرشده و پیامکی توجه نکنند، قطعی آب ۱ساعته در دستور کار قرار گرفته و اگر روند مصارف اسراف‌گونه خود را اصلاح نکنند، احتمال تکرار این قطعی ۱۲ساعته آب، باز هم برای آن‌ها وجود دارد.

اجرای ۱۶۰ پروژه اضطراری برای رفع تنش آبی

مدیرعامل شرکت مهندسی آب‌وفاضلاب کشور نیز گفت: برای رفع و مدیریت تنش آبی مناطق مختلف کشور ۱۶۰پروژه اضطراری طراحی شده و در حال اجراست تا نگرانی بابت تامین آب‌شرب و بهداشت شهروندان در سال ۱۴۰۴ وجود نداشته باشد. هاشم امینی افزود: این تعداد پروژه در ۴۳شهر در ۲۲استان کشور در حال اجراست. وی خاطرنشان کرد: به‌رغم بارش‌های روزهای آغازین سال جدید، منابع آبی سدها همچنان با کمبودهای زیادی مواجه است و به همین لحاظ، اجرای پروژه‌های اضطراری رفع تنش با جدیت در حال اجراست. امینی افزود: شهرهای تهران، مشهد، اراک، ساوه، یزد، اصفهان و بندرعباس از جمله شهرهای مهم دارای تنش آبی هستند. رئیس هیات‌مدیره شرکت مهندسی آب‌وفاضلاب کشور با اشاره به عزم دولت چهاردهم برای جایگزینی پساب به جای آب خام ادامه داد: بنا به مفاد قانون هفتم پیشرفت کشور، تمامی صنایع در صورت وجود منابع آب نامتعارف مانند پساب، باید فرآیند تامین آب موردنیاز خود را از آب‌های متعارف به پساب یا آب دریا تغییر دهند. مدیرعامل شرکت مهندسی آب‌وفاضلاب کشور با بیان این‌که سیاست‌گذاری دولت در استفاده از پساب برای تامین پایدار آب صنایع جدی است، گفت: در موضوعاتی مانند آمایش سرزمینی و بارگذاری‌های جمعیتی و استقرار صنایع، لازم است برنامه‌ریزی‌ها بر پایه منابع آبی تدوین شود.

کاهش شدید ذخایر آب سدها

عباسقلی جهانی، رئیس پیشین شورای جهانی آب نیز درباره افزایش برداشت از آب‌های زیرزمینی در تهران باتوجه به کاهش بارش‌ها اظهار داشت: پیش‌بینی می‌شود امسال سال خشکی باشد و شرایط خشکسالی ادامه دارد، اما با این حال همچنان شاهدیم با وجود افت شدید آب زیرزمینی در تهران و اطراف برای جلوگیری از شرایط اضطراری و عدم‌امکان تامین آب موردنیاز رویکرد حفر چاه در دستور کار قرار گرفته است. وی افزود: اکنون ذخایر سدهای اطراف به‌شدت افت کرده و آب سد کرج به حداقل میزان خود رسیده است و اگر بارندگی مناسبی در فصل بهار نباشد رویکرد به سمت استفاده بیشتر از آب زیرزمینی و حفر چاه خواهد بود. رئیس پیشین شورای جهانی آب در ادامه به موضوع هدررفت آب در تهران اشاره و اظهار داشت: اگر به آمار رسمی مراجعه کنیم در شبکه آبرسانی و توزیع آب در تهران ۳۰درصد آب به‌حساب‌نیامده داریم؛ یعنی اگر یک‌میلیارد و ۳۰۰میلیون مترمکعب نیاز آب‌شرب و بهداشتی تهران باشد، ۳۰درصد این میزان به‌حساب نمی‌آید، به دلیل اینکه در مناطق زیادی مخصوصا مناطق فرسوده شبکه آبرسانی تهران قدیمی است. وی ادامه داد: آب با قیمت تمام‌شده بالایی تصفیه و به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد، اما به دلیل هدررفت این میزان از دسترس خارج می‌شود، اگر رویکردها را برای سرمایه‌گذاری روی عرضه به سمت جنبه مدیریت تقاضا به‌صورت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ببریم، یعنی به جای احداث سد جدید؛ شبکه آب را نوسازی کنیم اوضاع بهتری خواهیم داشت. جهانی خاطرنشان کرد: در حال حاضر استاندارد هدررفت آب در کشورهای پیشرفته زیر ۱۰درصد است و هر سال که می‌گذرد و ما نوسازی شبکه آب شهری را انجام نمی‌دهیم این رقم بیشتر می‌شود. وی با بیان اینکه در این شرایط نباید فقط منتظر باران بمانیم، گفت: به جای مدیریت تقاضا و جلوگیری از هدررفت روی عرضه بیشتر آب کار می‌کنیم.

خبر

نماینده پیشین ایران در هیئت عامل اوپک

اوضاع بازار نفت در سال جاری «مشتریان ایران نگران نیستند»

نماینده پیشین ایران در هیئت عامل اوپک گفت: نفت ایران نفتی نیست که به بازارهای عادی برود، با سازوکارهایی به خریداران خاصی ارسال می‌شود که نگران تحریم‌های امریکا نیستند به همین دلیل ارتباطی با امریکا ندارند.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمدعلی خطیبی درباره اوضاع بازار نفت در سال جاری با توجه به شرایط ژئوپلیتیک منطقه و تصمیمات سیاسی که از سوی ترامپ در بازار نفت و خاورمیانه بخصوص برنامه صفر کردن صادرات نفت ایران اتخاذ شده، به ایلنا اظهار داشت: اوضاع نفت اوضاع خوبی نیست زیرا جنگ تعرفه‌ها که ترامپ آغاز کرده روی اقتصاد جهانی تاثیر منفی دارد، زمانی که رشد اقتصادی جهان کم می‌شود رشد تقاضا برای نفت کاهش پیدا می‌کند، بنابراین ما ارقام قابل توجهی برای افزایش تقاضا نداریم، به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود تقاضای نفت رشد ملایمی داشته باشد.

وی افزود: نکته دیگر اینکه به نظر می‌رسد امریکا بدنبال این است تحریم روسیه را لغو کند و در این صورت روسیه نفت بیشتری وارد بازار خواهد کرد و این خود فشار بر قیمت‌ها خواهد بود، در هر حال پیش‌بینی می‌شود تقاضا برای نفت چشمگیر نباشد به همین دلیل قیمت نفت اگر کاهش نباشد افزایشی هم نیست و ممکن است قیمت‌ها از سطوح فعلی کمتر شود، به همین دلیل بازار پررونقی برای نفت پیش‌بینی نمی‌شود.نماینده پیشین ایران در هیئت عامل اوپک با بیان اینکه امسال فشار روی ایران و ونزوئلا بیشتر خواهد شد که نفت کمتری بفروشند، گفت: ایران تاکنون هم فشار زیادی را تحمل کرده به طوری که در دولت بایدن فشارها کم نشد و حتی چند تحریم اضافه شد و امسال فشار روی ایران و ونزوئلا بیشتر می‌شود، اما نفت ایران نفتی نیست که به بازارهای عادی برود، با سازوکارهایی به خریداران خاصی ارسال می‌شود که نگران تحریم‌های امریکا نیستند به همین دلیل ارتباطی با امریکا ندارند.

وی بیان داشت: ما اگر با همین فرمول حرکت کنیم فشارها روی صادرات نفت ایران تاثیری ندارد هر چند ترامپ سعی می‌کند فشار وارد کند، شرایطی که در دنیا به راه افتاده و درگیری‌های اقتصادی امریکا با همه بلوک‌ها و همسایگان خود مثل کانادا و مکزیک را شاهدیم، امروز امریکا جنگ تعرفه‌ای با چین و اروپا و همه کشورها براه انداخته و در این شرایط اقتصاد جهانی رشد نمی‌کند، نتیجه اینکه کاهش رشد اقتصادی منجر به کاهش تقاضای نفت می‌شود، کاهش تقاضا از یک سو و از سوی دیگر افزایش عرضه قیمت‌ها را کاهش می‌دهد.خطیبی یادآور شد: موضوع دیگر اینکه اکنون مدتی است اوپک‌پلاس علاوه بر کاهش دستوری، کاهش داوطلبانه هم در دستور کار دارد و ۸کشور کاهش داشته‌اند اما به نظر می‌رسد که کاهش داوطلبانه را کم کنند و به حالت قبل برگردند که این موضوع روی عرضه و قیمت فشار وارد می‌کند، بنابراین قیمت از ۷۰ تا ۷۵دلار کنونی کمتر می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش اعلام کرد

افزایش تولید بنزین یورو۵ در پالایشگاه‌های کشور تا پایان سال

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی از اجرای طرح‌های ارتقای کیفیت بنزین در پالایشگاه‌های کشور خبر داد و اعلام کرد تا پایان سال ۱۴۰۴، ظرفیت تولید بنزین یورو ۵ در کشور افزایش خواهد داشت.

به گزارش اقتصادسرآمد، محمدصادق عظیمی‌فر با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای بهبود کیفیت بنزین، به ایسنا اظهار کرد: سال گذشته در آبان‌ماه، واحد ایزومریزاسیون پالایشگاه شیراز را به بهره‌برداری رساندیم که کیفیت بنزین تولیدی این پالایشگاه را به استاندارد یورو ۵ارتقا داد. در حال حاضر، حدود ۵۰درصد از مصرف بنزین در شیراز با استاندارد یورو ۵ توزیع می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش با بیان اینکه پالایشگاه تهران نیز در مسیر کیفی‌سازی بنزین قرار دارد، افزود: واحد کیفی‌سازی بنزین این پالایشگاه پیشرفت قابل توجهی داشته و برآورد ما این است که تا پایان سال ۱۴۰۴ به بهره‌برداری برسد.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی همچنین تأکید کرد: علاوه بر افزایش ۲۳ درصدی حجم تولید پالایشگاه تهران، تمام بنزین این پالایشگاه به یورو ۵ تبدیل خواهد شد. این اقدام، سهم تولید بنزین یورو ۵ در پالایشگاه‌های کشور را افزایش می‌دهد.

عظیمی‌فر مدیرعامل شرکت ملی پالایش با اشاره به سایر پالایشگاه‌های کشور تصریح کرد: در برخی از پالایشگاه‌ها این طرح اجرا شده و در سایر موارد نیز در دست اجرا قرار دارد.

جدول ۲۹۸

افقی:
۱- از ماه‌های حرام- همراه‌بامیه- کودکی
۲- عنوانی احترام‌آمیز برای بانوی سالخورده- ژله
۳- ماهی کنروی- ذرات ریز تشکیل‌دهنده سنگ- زمان سنج
۴- نامی دخترانه- بیماری ناشی از تجمع اسید اوریک در خون- همسر حضرت یعقوب(ع)
۵- زبانی از شاخه زبان‌های سامی- عزیز- گاز مرداب
۶- مرکز مازندران- رئیس نقالان و معرکه‌گیران دوره صفوی- شادمانی
۷- ضمیر متکلم‌وحده- گردوخاک- درخشنده
۸- طبیعی و معمولی- از ملزومات اداری
۹- بتخانه هند که توسط سلطان‌محمود غزنوی فتح شد- گوی شیشه‌ای برای بازی کودکانه- ستاره‌ای در دب‌اکبر
۱۰- سندروم نقص ایمنی اکتسابی- دوزخ- چهارپا
۱۱- کیسه پول قدیمی- آرزو- نقشه صحنه تصادف
۱۲- خون بها- پارچه خشک‌کردن دست و صورت- سامانه‌ای در سیستم بانکی برای انتقال پول
۱۳- بیماری مشترک بین انسان و میمون- جاسوس- مساوی
۱۴- ترکیب شیمیایی آب‌دار- شهری در ایالت پنجاب پاکستان
۱۵- سمت راست- شوهر مادر- تاب و توان

عمودی:
۱- لباس، جامه- عطر مایه- غیرقابل انکار
۲- فداکار- فضای ذهنی- دریا
۳- کاربن بی کار شده!- مادر ادبیات کودک و نوجوان در ایران
۴- کرایه‌دهنده چهارپایان- ابزار نجاری- پایتخت سوئیس
۵- شفاهی- سخن چین- همسر آدم
۶- سنگ ترازو- گیاه- خبرنامه
۷- گویشی در غرب ایران- گفتار- بافنده
۸- کیف انگلیسی- فرشته شب اول قبر- فراهم آوردن- نوعی موسیقی غربی
۹- نزدیک شدن- دشمنی کسی را در دل داشتن- از اقوام آریایی
۱۰- آژیر خطر- دردمندی- حد و مرز
۱۱- نخ تابیده- بنا- سستی و تنبلی
۱۲- مجلس جشن و شادی- پرورش‌دهنده- از درجات نظامی
۱۳- بازیگر پرآوازه فیلم‌های عظیم ال سید و بن هور- یادداشت
۱۴- شکم‌بند طبی- قدرت و توان- جزیره‌ای بزرگ در ژاپن
۱۵- مساوی و برابر- مجاور- موی صورت مردان

حل جدول شماره ۲۹۷

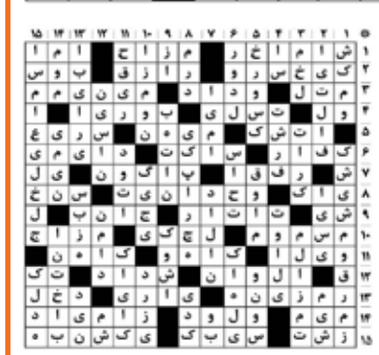

آب و انرژی ۵

انرژی

آبخیزداری و آبخوان‌داری به احیای منابع آب زیرزمینی منجر نمی‌شود

سخنگوی صنعت آب گفت: سطح آب زیرزمینی خیلی در دشت‌ها پایین رفته است. مثلاً ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر پایین رفته است و آبخیزداری و آبخوان‌داری غالباً به احیای منابع آب زیرزمینی منجر نمی‌شود.

به گزارش اقتصادسرآمد، عیسی بزرگ زاده، در رابطه با اینکه آیا با وضعیت موجود و بحران آب برنامه‌ای برای آبخیز داری و آبخوان داری در دستور کار دارید، به مهر گفت: در برنامه هفتم این موضوع پیش بینی شده است و سازمان مراتع و منابع طبیعی در حال پیشبرد اقدامات آن است.

وی ادامه داد: به دلیل اینکه سطح آب زیرزمینی در دشت‌ها بسیار پایین رفته است. مثلاً ۲۰۰ تا ۴۰۰ متر پایین رفته است، آبخیزداری و آبخوان‌داری غالباً به احیای منابع آب زیرزمینی منجر نمی‌شود. به عنوان مثال دشت رفسنجان نزدیک به ۴۰ سال از زمان دولت سازندگی آقای رفسنجانی می گذرد که ما در آنجا آبخیزداری و آبخوان داری می کنیم، اما دشت احیا نشده است.

سخنگوی صنعت آب اضافه کرد: در شهرهای اصفهان، شیراز هم آبخیز داری و آبخوان داری می‌شود، اما دشتی احیا نشده است. بنابراین آبخیز داری و آبخوان داری تنها در برخی از مناطق پاسخگو هستند که متناسب با شرایط دچار تأثیرات مثبت و منفی می‌شوند.وی ادامه داد: به علاوه آبخیزداری در جاهایی که سازه‌های نگه داشت آب می زنیم، این سازه‌ها باعث می‌شود که نظام توزیع عرفی آب در گذشته دست بخورد. به عنوان مثال ما در بالا دست سد زاینده رود بیش از هزار بند آبخیزداری زده و آب ورودی به سد زاینده رود را کم کردند و سدهای دیگر به همین منوال است.سخنگوی صنعت آب ادامه داد: بنابراین آبخیزداری می تواند کمک منابع آبی باشد، ولی باید در چهارچوب مطالعات یکپارچه منابع و مصارف حوزه بررسی شود.

تشریح ۳ طرح مهم تبادل برق با کشورهای همسایه برای تابستان ۱۴۰۴

مدیرکل دفتر تجارت خارجی برق توانیر، ۳ طرح مهم برای تبادل انرژی الکتریکی با کشورهای همسایه به منظور عبور از اوج بار ۱۴۰۴ را تشریح کرد.

به گزارش اقتصادسرآمد، مهرداد اقلیمی با اشاره به پروژه های تبادل انرژی الکتریکی با کشورهای همسایه، اظهار کرد: در راستای عبور از اوج بار تابستان ۱۴۰۴ و توسعه زیرساخت های انتقال انرژی و گسترش همکاری های منطقه‌ای، اقدامات متعددی در زمینه تبادل انرژی الکتریکی با کشورهای همسایه در دست اجرا است.

وی از تکمیل خط انتقال برق سوم ۴۰۰ کیلوولت ایران-ارمنستان و پیگیری افزایش ۴۰۰ مگاوات واردات برق از این کشور در دوره اوج بار خبر داد و گفت: در راستای توسعه زیرساخت های انتقال انرژی، خط سوم انتقال برق ۴۰۰ کیلوولت ایران-ارمنستان تا مرز ایران احداث شده و بخش خارجی پروژه توسط پیمانکار ایرانی از محل تسهیلات بانک توسعه صادرات ایران در حال اجرا است. در این زمینه، اقدامات لازم از جمله تسریع در تکمیل بخش خارجی پروژه، نهایی سازی توافقات جهت افزایش ۴۰۰ مگاوات واردات برق در دوره اوج بار و تدوین برنامه نظارتی برای تکمیل پروژه در موعد مقرر در دستور کار قرار دارد.

اقلیمی در ادامه خاطرنشان کرد: مذاکرات با جمهوری آذربایجان جهت واردات ۱۴۰ مگاوات برق در تابستان ۱۴۰۴ و نیز برای عقد الحاقیه جدید جهت واردات برق در تابستان ۲۰۲۵ در حال پیگیری است. طرف آذری همچنین از پیشنهاد برگزاری جلسه حضوری در باکو برای بررسی اتصال شبکه های برق ایران، آذربایجان و روسیه استقبال کرده است. در این خصوص، ادامه مذاکرات برای نهایی سازی الحاقیه ۲۰۲۵، هماهنگی جهت برگزاری جلسه حضوری در باکو، ارزیابی ظرفیت های فنی و تسریع روند عملیاتی سازی توافقات از جمله اقدامات ضروری و در دست اقدام هستند.